Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

31. jaanuar 2017 *

Eelotsusetaotlus — Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala — Varjupaik — Direktiiv 2004/83/EÜ — Miinimumnõuded, mida kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada pagulase staatus — Artikli 12 lõike 2 punkt c ja artikli 12 lõige 3 — Pagulasseisundi tunnustamata jätmine — Mõiste „ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevad teod“ — Ulatus — Terroristliku organisatsiooni juhtliige — Terrorirühmituse tegevuses osalemise eest kriminaalkorras süüdimõistmine — Individuaalne hindamine

Kohtuasjas C-573/14,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Conseil d'État' (Belgia) 13. novembri 2014. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 11. detsembril 2014, menetluses

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides

versus

Mostafa Lounani,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, kodade presidendid M. Ilešič, L. Bay Larsen, J. L. da Cruz Vilaça, E. Juhász, M. Berger ja E. Regan, kohtunikud A. Rosas (ettekandja), A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, K. Jürimäe ja C. Lycourgos,

kohtujurist: E. Sharpston,

kohtusekretär: ametnik V. Tourrès,

arvestades kirjalikus menetluses ja 16. veebruari 2016. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides, esindaja: advokaat E. Derriks,

— M. Lounani, esindajad: advokaadid C. Marchand ja D. Alamat,

— Belgia valitsus, esindajad: C. Pochet, M. Jacobs ja S. Vanrie, keda abistasid advokaadid D. Matray, C. Pironti ja N. Schynts,

— Kreeka valitsus, esindaja: M. Michelogiannaki,

* * Kohtumenetluse keel: prantsuse.

— Hispaania valitsus, esindajad: A. Rubio González ja L. Banciella Rodríguez-Miñón,

— Prantsuse valitsus, esindajad: F. X. Bréchot ja D. Colas,

— Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* M. Salvatorelli,

— Ungari valitsus, esindajad: M. Z. Fehér ja M. M. Tátrai,

— Poola valitsus, esindaja: B. Majczyna,

— Ühendkuningriigi valitsus, esindajad: M. Holt, S. Brandon ja V. Kaye, keda abistas *barrister* D. Blundell,

— Euroopa Komisjon, esindajad: M. Condou-Durande ja R. Troosters,

olles 31. mai 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/83/EÜ miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada pagulase või muul põhjusel rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatus, ja antava kaitse sisu kohta (ELT 2004, L 304, lk 12; ELT eriväljaanne 19/07, lk 96) artikli 12 lõike 2 punkti c ja artikli 12 lõiget 3.

2 Taotlus on esitatud Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides'i (pagulaste ja kodakondsuseta isikute üldvolinik; edaspidi „üldvolinik“) ja Maroko kodaniku Mostafa Lounani vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab viimase suhtes pagulasseisundi tunnustamata jätmise aluse kohaldamist tegude tõttu, mis on vastuolus Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (edaspidi „ÜRO“) eesmärkide ja põhimõtetega.

Õiguslik raamistik

Rahvusvaheline õigus

ÜRO põhikiri

3 San Franciscos (Ameerika Ühendriigid) 26. juunil 1945 allkirjastatud ÜRO põhikirja artikli 1 punktides 1 ja 3 on ette nähtud:

„ÜRO eesmärkideks on:

1. Säilitada rahvusvahelist rahu ja julgeolekut. Rahu ähvardava ohu vältimiseks ja kõrvaldamiseks ning agressiooniaktide või muude rahu rikkumiste mahasurumiseks rakendada tõhusaid kollektiivseid meetmeid. Rahvusvahelisi tülisid või olukordi, mis võivad viia rahu rikkumiseni, reguleerida või lahendada rahulike vahenditega vastavalt õigluse ja rahvusvahelise õiguse põhimõtetele.

[…]

3. Arendada rahvusvahelist koostööd majandusliku, sotsiaalse, kultuurilise ja humanitaarse iseloomuga rahvusvaheliste probleemide lahendamisel ning lugupidamise kasvatamisel ja süvendamisel inimõiguste ja kõigile mõeldud põhivabaduste vastu, tegemata vahet rassi, soo, keele ja usundi alusel.“

Genfi konventsioon

4 Genfis 28. juulil 1951 allkirjastatud pagulasseisundi konventsioon (*United Nations Treaty Series*, 189. kd, lk 150, nr 2545 (1954)) jõustus 22. aprillil 1954. Seda on täiendatud 31. jaanuaril 1967 New Yorgis sõlmitud pagulasseisundi protokolliga, mis jõustus 4. oktoobril 1967 (edaspidi „Genfi konventsioon“).

5 Pärast seda, kui Genfi konventsiooni artikli 1 jaotises A on määratletud mõiste „pagulane“ selle konventsiooni tähenduses, on selle artikli jaotises F sätestatud:

„Konventsiooni ei kohaldata isikule, kelle osas on kaalukaid põhjusi arvata, et:

[…]

c) ta on süüdi ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevate tegude toimepanemises.“

ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonid

6 ÜRO Julgeolekunõukogu (edaspidi „julgeolekunõukogu“) võttis 28. septembril 2001 vastu resolutsiooni 1373 (2001), mille preambulis on kinnitatud eeskätt „vajadus[t] võidelda kooskõlas ÜRO põhikirjaga kõigi vahenditega terroriaktide kui rahvusvahelist rahu ja julgeolekut ähvardavate ohtude vastu“.

7 Resolutsiooni punkti 3 alapunktides f ja g nõutakse esiteks, et kõik riigid „võtaksid vastavalt asjakohastele siseriiklikele ja rahvusvahelistele õigusnormidele, sealhulgas rahvusvahelistele inimõiguste normidele, sobivad meetmed tagamaks, et varjupaigataotlejad ei oleks enne pagulasseisundi saamist korraldanud terroriakte, nende toimepanekule kaasa aidanud ega nende toimepanemises osalenud“, ning teiseks „tagaksid kooskõlas rahvusvahelise õigusega, et terroriaktide toimepanijad või korraldajad või isikud, kes aitavad kaasa terroriaktide toimepanekule, ei kasutaks pagulasseisundit enda kasuks ära“.

8 Resolutsiooni punktis 5 deklareerib julgeolekunõukogu, et „terroristlikud aktid, meetodid ja tavad on vastuolus ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega ning terroriaktide teadlik rahastamine, korraldamine ja õhutamine on samuti vastuolus ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega“.

9 Julgeolekunõukogu võttis 12. novembril 2001 vastu resolutsiooni 1377 (2001), milles ta „[r]õhutab, et rahvusvahelised terroriaktid on vastuolus ÜRO põhikirjas esitatud eesmärkide ja põhimõtetega, ning et rahvusvaheliste terroriaktide rahastamine, kavandamine ja ettevalmistamine ja mis tahes muus vormis abi nendele on samuti vastuolus [selles] esitatud eesmärkide ja põhimõtetega“.

10 Resolutsioonis 1624 (2005), mille julgeolekunõukogu võttis vastu 14. septembril 2005, on meelde tuletatud, et „kõik riigid peavad vastavalt rahvusvahelisest õigusest tulenevatele kohustustele tegema tingimusteta koostööd terrorismivastases võitluses eesmärgiga avastada, jätta pagulasseisundist ilma ja anda kohtu alla […] igaüks, kes toetab terroriaktide rahastamist, korraldamist, ettevalmistamist või toimepanemist, aitab nendele kaasa, osaleb nendes või püüab nendes osaleda või varjab nende toimepanijaid.“

11 Resolutsiooni 1624 (2005) punktis 1 kutsub julgeolekunõukogu „kõiki riike üles võtma meetmeid, mis võivad olla vajalikud ja sobivad ning on kooskõlas rahvusvahelisest õigusest riikidele tulenevate kohustustega, et:

a) keelata seadusega ära terroriakti või -aktide õhutamine;

b) ennetada sellist õhutamist;

c) keelduda pagulasseisundi andmisest igaühele, kelle kohta on usutavat ja asjakohast teavet, mille kohaselt on kaalukaid põhjusi arvata, et ta on sellises õhutamises süüdi“.

12 Resolutsiooni 2178 (2014), mille julgeolekunõukogu võttis vastu 24. septembril 2014, punktis 5 on rõhutatud, et „liikmesriigid ennetavad ja tõkestavad selliste isikute värbamist, organiseerimist, vedamist ja varustamist, kes reisivad oma elukoha- või kodakondsusriigist teise riiki eesmärgiga toime panna, kavandada või ette valmistada terroriakte või neis osaleda või pakkuda või saada terrorismikoolitust, ning nende reisimise ja tegevuse rahastamist“.

13 Resolutsiooni punktis 6 tuletab julgeolekunõukogu meelde, et:

„[…] resolutsioonis 1373 (2001) on otsustatud, et kõik osalisriigid peavad tagama, et igaüks, kes osaleb terroriaktide rahastamises, korraldamises, ettevalmistamises või toimepanemises või neile kaasa aitab, antakse kohtu alla, ning otsustab, et kõik osalisriigid peavad tagama, et kuritegude kvalifitseerimine nende siseriiklikes õigus- ja haldusnormides võimaldab proportsionaalselt kuriteo raskusega alustada menetlust ja mõista karistus järgmiste tegude eest:

[…]

c) selle riigi kodanike poolt või tema territooriumil selliste isikute reiside tahtlik korraldamine, kes reisivad oma elukoha- või kodakondsusriigist teise riiki eesmärgiga toime panna, kavandada või ette valmistada terroriakte või neis osaleda või pakkuda või saada terrorismikoolitust, või muus sellises tegevuses osalemine, mis hõlbustab nende aktide toimepanekut, sh värbamine;

[…]“.

Liidu õigus

Direktiiv 2004/83

14 Direktiivi 2004/83 põhjenduse 3 kohaselt kujutab Genfi konventsioon endast pagulaste kaitse alase rahvusvahelise õiguskorra nurgakivi.

15 Direktiivi põhjendused 16, 17 ja 22 on sõnastatud järgmiselt:

„(16) Tuleks sätestada pagulasseisundi määratlemise ja sisu miinimumnõuded, millest liikmesriikide pädevad siseriiklikud asutused juhinduksid Genfi konventsiooni kohaldamisel.

(17) On vaja kehtestada ühised kriteeriumid varjupaigataotlejate tunnustamiseks pagulastena Genfi konventsiooni artikli 1 tähenduses.

[…]

(22) ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevad teod on sätestatud ÜRO põhikirja preambulis ning artiklites 1 ja 2, ning on muu hulgas kaasatud ÜRO terrorismi vastu võitlemise meetmeid käsitlevatesse resolutsioonidesse, milles deklareeritakse, et „terroristlikud aktid, meetodid ja tavad on vastuolus [ÜRO] eesmärkide ja põhimõtetega“ ning et „terroristlike aktide teadlik rahastamine, kavandamine ja õhutamine on samuti vastuolus [ÜRO] eesmärkide ja põhimõtetega“.“

16 Direktiivi 2004/83 III peatükis „Pagulaseks kvalifitseerumine“ sisalduva artikli 12 „Erandid“ lõigetes 2 ja 3 on sätestatud:

„2. Kolmanda riigi kodanikku või kodakondsuseta isikut ei tunnistata pagulaseks, kui:

[…]

c) ta on olnud süüdi tegudes, mis on vastuolus ÜRO põhikirja preambulis ning artiklites 1 ja 2 sätestatud [ÜRO] eesmärkide ja põhimõtetega.

3. Lõiget 2 kohaldatakse isikute suhtes, kes õhutavad selles nimetatud kuritegusid või tegusid või osalevad nendes.“

Raamotsus 2002/475/JSK

17 Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta (EÜT 2002, L 164, lk 3; ELT eriväljaanne 19/06, lk 18) põhjenduses 6 on märgitud:

„Liikmesriikidel tuleks vastastikku ühtlustada terroriaktide, sealhulgas terrorirühmitusi hõlmavate terroriaktide mõiste. Lisaks tuleks selliseid õigusrikkumisi toime pannud või nende eest vastutavatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele ette näha karistused ja sanktsioonid, mis vastavad selliste õigusrikkumiste raskusele.“

18 Raamotsuse artikli 1 „Terroriaktid ning põhiõigused ja aluspõhimõtted“ lõikes 1 on sätestatud:

„Kõik liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et punktides a–i nimetatud siseriikliku õigusega õigusrikkumistena määratletud tahtlikke tegusid, mis oma laadi või seose tõttu võivad tõsiselt kahjustada mõnd riiki või rahvusvahelist organisatsiooni, käsitataks terroriaktidena […]:

[…]

a) rünnakud inimelu vastu, mis võivad põhjustada surma;

b) rünnakud inimese kehalise puutumatuse vastu;

c) inimröövi või pantvangi võtmine;

d) riikliku või avaliku rajatise, veosüsteemi, infrastruktuurirajatise […] tõsine kahjustamine […];

e) õhusõiduki, laeva […] ebaseaduslik hõivamine;

f) relvade, lõhkeainete […] valmistamine, valduses hoidmine, omandamine, vedu, tarnimine või kasutamine […];

g) ohtlike ainete vabastamine või tulekahjude, plahvatuste või üleujutuste põhjustamine, kui see ohustab inimelu;

h) vee, elektri või mõne muu tähtsa loodusvaraga varustamise häirimine või katkestamine […];

i) mõne punktides a–h loetletud teo toimepanekuga ähvardamine.“

19 Raamotsuse artiklis 2 „Terrorirühmitusega seotud õigusrikkumised“ on sätestatud:

„1. Käesolevas raamotsuses on „terrorirühmitus“ rohkem kui kahest isikust koosnev struktuuriline ühendus, mis on aja jooksul välja kujunenud ja mis tegutseb terroriaktide toimepanekuks kooskõlastatult. „Struktuuriline ühendus“ on ühendus, mis ei ole moodustatud õigusrikkumise vahetuks toimepanekuks juhuslikult ja mille liikmete rollid ei pruugi olla vormiliselt määratletud, liikmesuse järjepidevus kindlaks määratud ega struktuur välja arendatud.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et järgmised tahtlikud teod on karistatavad:

a) terrorirühmituse juhtimine;

b) terrorirühmituse tegevuses osalemine, sealhulgas teabe või aineliste vahenditega varustamise või selle rühmituse tegevuse mis tahes viisil rahastamise teel, olles teadlik asjaolust, et selline osalemine aitab kaasa rühmituse kuritegudele.“

20 Raamotsuse 2002/475 artikleid 3 ja 4 muudeti raamotsusega 2008/919/JSK (ELT 2008, L 330, lk 21), mille põhjenduses 10 on märgitud, et „[k]õik liikmesriigid peaksid veelgi ühtlustama terroriaktide, sealhulgas terroriaktidega seotud tegevuste mõistet, nii et see hõlmaks avalikku üleskutset panna toime terroriakte, värbamist terroristlikel eesmärkidel ja väljaõpet terroristlikel eesmärkidel, kui see on toime pandud tahtlikult“.

21 Raamotsusega 2008/919 muudetud raamotsuse 2002/475 artikli 3 „Terroristliku tegevusega seotud õigusrikkumised“ lõigetes 1 ja 2 on ette nähtud:

„1. Käesolevas raamotsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

[…]

b) „värbamine terroristlikel eesmärkidel“ – teise isiku agiteerimine artikli 1 lõike 1 punktides a–h või artikli 2 lõikes 2 loetletud õigusrikkumiste toimepanemisele;

[…]

2. Kõik liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et terroristliku tegevusega seotud õigusrikkumised hõlmaksid järgmisi tahtlikke tegusid:

[…]

b) värbamine terroristlikel eesmärkidel;

[…]

f) valede haldusdokumentide koostamine artikli 1 lõike 1 punktides a–h ja artikli 2 lõike 2 punktis b loetletud õigusrikkumiste toimepanemiseks.“

22 Raamotsusega 2008/919 muudetud raamotsuse 2002/475 artikkel 4 käsitleb raamotsuse 2002/475 artiklites 1–3 nimetatud teatud süütegude toimepanemisele kihutamist ja kaasaaitamist ning nende toimepanemise katset.

Belgia õigus

23 15. detsembri 1980. aasta seaduse välismaalaste riiki sisenemise, riigis viibimise ja sinna elama asumise ning riigist väljasaatmise kohta (loi sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, *Moniteur belge*, 31.12.1980, lk 14584) artiklis 55/2 on sätestatud:

„Välismaalast ei tunnistata pagulaseks, kui ta kuulub Genfi konventsiooni artikli 1 jaotise D, E või F kohaldamisalasse. Sama kehtib isikute suhtes, kes kihutavad Genfi konventsiooni artikli 1 jaotises F nimetatud kuritegudele või tegudele või osalevad nendes muul viisil."

24 19. detsembri 2003. aasta seadusega terroriaktide kohta (loi relative aux infractions terroristes, *Moniteur belge*, 29.12.2003, lk 61689), mis võeti vastu raamotsuse 2002/475 Belgia õigusesse ülevõtmiseks, lisati karistusseadustiku II ossa I*ter* jagu „Terrorikuriteod", mis sisaldab seadustiku artikleid 137–141*ter*.

25 19. detsembri 2003. aasta seadusega muudetud karistusseadustiku (edaspidi „muudetud karistusseadustik") artikli 137 lõikes 1 on sätestatud:

„Terrorikuritegu on lõigetes 2 ja 3 ette nähtud kuritegu, mis oma laadi või konteksti tõttu võib oluliselt kahjustada mõnd riiki või rahvusvahelist organisatsiooni ja mis on toime pandud tahtlikult eesmärgiga tõsiselt hirmutada elanikkonda või sundida võimuorganeid või rahvusvahelist organisatsiooni põhjendamatult mõnda tegu toime panema või sellest hoiduma või tõsiselt tasakaalust välja viia või hävitada mõne riigi või rahvusvahelise organisatsiooni poliitiline, konstitutsiooniline, majanduslik või ühiskondlik kord."

26 Muudetud karistusseadustiku artikli 139 esimeses lõigus on sätestatud:

„Terrorirühmitus on enam kui kahest isikust koosnev struktuuriline ühendus, mis on aja jooksul välja kujunenud ja mis tegutseb artiklis 137 nimetatud terrorikuritegude toimepanemisel kooskõlastatult."

27 Muudetud karistusseadustiku artiklis 140, mis vastab raamotsuse 2002/475 artiklile 2, on sätestatud:

„1. Igaüht, kes osaleb terrorirühmituse tegevuses, sealhulgas teabe või aineliste vahenditega varustamise või terrorirühmituse tegevuse mis tahes viisil rahastamise teel, olles teadlik asjaolust, et selline osalemine aitab kaasa rühmituse kuriteo või väärteo toimepanemisele, karistatakse viie- kuni kümneaastase vangistusega ja 100–5000 euro suuruse rahalise karistusega.

2. Terrorirühmituse juhti karistatakse 15–20aastase vangistusega ja 1000–200 000 euro suuruse rahalise karistusega."

Põhikohtuasja asjaolud ja eelotsuse küsimused

28 M. Lounani lahkus Marokost 1991. aastal ja läks Saksamaale, kus ta esitas varjupaigataotluse, mis jäeti rahuldamata. Ta saabus 1997. aastal Belgiasse ja elab sellest ajast alates seal ebaseaduslikult.

29 Tribunal correctionnel de Bruxelles (Brüsseli kriminaalkohus, Belgia) mõistis 16. veebruaril 2006 M. Lounanile eelkõige muudetud karistusseadustiku artikli 140 alusel kuueaastase vangistuse terrorirühmituse „Maroko võitlejate islamirühmitus" (edaspidi „GICM") Belgia allüksuse tegevuses osalemise eest selle juhtliikmena ning kuritegelikus ühenduses osalemise, võltsimise ja võltsitud dokumentide kasutamise ja ebaseaduslikult riigis viibimise eest.

30 Asjaolud, millest Tribunal correctionnel de Bruxelles (Brüsseli kriminaalkohus) lähtus M. Lounani süüdimõistmisel terrorirühmituse tegevuses osalemises, olid eelotsusetaotluses kokku võetud järgmiselt: „terrorirühmituse logistiline toetamine eelkõige materiaalsete või teadmistepõhiste teenuste abil“; „passide võltsimine“ ja „passi edasiandmine pettuse eesmärgil“ ning „aktiivne osalemine vabatahtlike Iraaki saatmise võrgustiku korraldamises“. Täpsemalt kvalifitseeriti „passi edasiandmine pettuse eesmärgil“ 16. veebruari 2006. aasta kohtuotsuses „teoks, millega osaleti sellise allüksuse tegevuses, mis annab logistilist abi terroristlikule liikumisele“.

31 M. Lounani esitas 16. märtsil 2010 Belgia ametiasutustele varjupaigataotluse, milles ta väitis, et ta kardab, et oma päritoluriiki tagasipöördumise korral hakatakse teda taga kiusama, kuna Maroko ametiasutused võivad pidada teda Belgias süüdimõistmise tõttu äärmuslikuks islamistiks ja islamivõitlejaks. Üldvolinik tegi varjupaigataotluse kohta 8. detsembril 2010 otsuse, millega ta jättis M. Lounani pagulasseisundi 15. detsembri 1980. aasta seaduse välismaalaste riiki sisenemise, riigis viibimise ja sinna elama asumise ning riigist väljasaatmise kohta artikli 55/2 ja Genfi konventsiooni artikli 1 jaotise F punkti c alusel tunnustamata.

32 M. Lounani esitas 24. detsembril 2010 Conseil du contentieux des étrangers’le (välismaalastega seonduvaid asju lahendav halduskohus, Belgia) kaebuse kõnealuse otsuse tühistamise nõudes. Viimane tühistas nimetatud otsuse 13. jaanuari 2011. aasta kohtuotsusega ja saatis asja tagasi üldvolinikule põhjendusel, et toimikust puudusid olulised andmed, ilma milleta Conseil du contentieux des étrangers (välismaalastega seonduvaid asju lahendav halduskohus) ei saanud täiendavaid uurimistoiminguid tegemata otsustada, kas otsus tuleb jätta muutmata või tuleb seda muuta.

33 Üldvolinik tegi 2. veebruaril 2011 uue otsuse, millega jättis M. Lounani pagulasseisundi tunnustamata. Conseil du contentieux des étrangers (välismaalastega seonduvaid asju lahendav halduskohus) sai 18. veebruaril 2011 kaebuse selle uue otsuse tühistamise nõudes ning tühistas 3. märtsi 2011. aasta kohtuotsusega kõnealuse otsuse ja saatis asja tagasi üldvolinikule, kuna ta leidis, et viimane ei olnud tegelikult teinud täiendavaid uurimistoiminguid.

34 Üldvolinik tegi 24. mail 2011 kolmanda otsuse, millega jättis M. Lounani pagulasseisundi tunnustamata. M. Lounani esitas 14. juunil 2011 Conseil du contentieux des étrangers’le (välismaalastega seonduvaid asju lahendav halduskohus) kaebuse selle otsuse muutmise ja pagulasseisundi tunnustamise nõudes. Conseil du contentieux des étrangers (välismaalastega seonduvaid asju lahendav halduskohus) leidis 1. juuli 2011. aasta kohtuotsuses, et M. Lounani pagulasseisundit tuleb tunnustada.

35 Conseil d’État (kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu, Belgia), kellele esitati selle kohtuotsuse peale kassatsioonkaebus, tühistas 13. juuli 2012. aasta otsusega kõnealuse kohtuotsuse ja saatis asja tagasi Conseil du contentieux des étrangers’ (välismaalastega seonduvaid asju lahendav halduskohus) teisele koosseisule.

36 Asja uuesti läbi vaadates leidis Conseil du contentieux des étrangers (välismaalastega seonduvaid asju lahendav halduskohus), et M. Lounanile konkreetselt süüks pandavad teod ei kujuta endast terrorikuritegusid kui selliseid, kuna Tribunal correctionnel de Bruxelles (Brüsseli kriminaalkohus) mõistis oma 16. veebruari 2006. aasta otsuses M. Lounani süüdi terrorirühmitusse kuulumises, panemata talle süüks muudetud karistusseadustiku artiklis 137 ette nähtud terroriakti toimepanemist või selles osalemist. Ei ole tõendatud, et GICM oleks vähimalgi määral alustanud konkreetset sedalaadi süütegude hulka kuuluvat tegu, ega seda, et M. Lounani oleks isiklikult omaenda vastutusel tegelenud niisuguse teo toimepanemisega.

37 Leides seetõttu, et ükski tegudest, mille eest M. Lounani süüdi mõisteti, ei olnud sellise raskusastmega, mis on nõutav, et kvalifitseerida need „ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevateks tegudeks“ direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punkti c tähenduses, muutis Conseil du contentieux des étrangers (välismaalastega seonduvaid asju lahendav halduskohus) 12. veebruari 2013. aasta kohtuotsusega üldvoliniku 24. mai 2011. aasta otsust ja tunnustas M. Lounani pagulasseisundit.

38 Üldvolinik esitas selle kohtuotsuse peale Conseil d'État'le (kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) kassatsioonkaebuse.

39 Neil asjaoludel otsustas Conseil d'État menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punkti c tuleb tõlgendada nii, et selles ette nähtud erandeid käsitleva sätte kohaldamiseks peab varjupaigataotleja tingimata olema süüdi mõistetud mõnes raamotsuse 2002/475 artikli 1 lõikes 1 ette nähtud terrorikuriteos?

2. Kui vastus sellele küsimusele on eitav, siis kas niisuguseid asjaolusid […], mis on vastustajale Tribunal correctionnel de Bruxelles'i (Brüsseli kriminaalkohus) 16. veebruari 2006. aasta otsusega süüks pandud ja mille eest ta mõisteti süüdi terroristlikus organisatsioonis osalemises, saab pidada ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevateks tegudeks direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punkti c tähenduses?

3. Kas uurides rahvusvahelise kaitse taotlejale selle kaitse andmata jätmist tema osalemise tõttu terroristlikus organisatsioonis, on tema terroristliku organisatsiooni juhtliikmena süüdimõistmine, millega tuvastatakse, et rahvusvahelise kaitse taotleja ei ole terroriakti toime pannud, üritanud toime panna ega ähvardanud toime panna, piisav selleks, et saaks järeldada, et tegemist on taotlejale süüks pandava osalemise või õhutamisega direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 3 tähenduses, või on vaja viia läbi juhtumi asjaolude individuaalne hindamine ja tõendada raamotsuse 2002/475 artiklis 1 määratletud terrorikuriteo toimepanemises osalemist või toimepanemise õhutamist?

4. Kas uurides rahvusvahelise kaitse taotlejale selle kaitse andmata jätmist tema osalemise tõttu terroristlikus organisatsioonis, teatud juhtudel juhi rollis, peab direktiivi 2004/83 artikli 12 lõikes 3 nimetatud õhutamine või osalemine puudutama sellise terrorikuriteo toimepanemist, nagu on määratletud raamotsuse 2002/475 artiklis 1, või võib see puudutada osalemist raamotsuse artiklis 2 nimetatud terrorirühmituses?

5. Kas terrorismi valdkonnas on rahvusvahelisest kaitsest ilmajätmine, mis on ette nähtud direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punktis c, võimalik juhul, kui niisugust iseäranis julma vägivallategu, nagu on käsitletud raamotsuse 2002/475 artiklis 1, ei ole toime pandud ega õhutatud ega selles osaletud?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

40 Esimese küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punkti c tuleb tõlgendada nii, et selles ette nähtud pagulasseisundi tunnustamata jätmise aluse esinemisest lähtumiseks on vaja, et rahvusvahelise kaitse taotleja oleks süüdi mõistetud mõnes raamotsuse 2002/475 artikli 1 lõikes 1 ette nähtud terrorikuriteos.

41 Sellega seoses on oluline märkida, et direktiivi 2004/83 põhjendustest 3, 16 ja 17 ilmneb, et Genfi konventsioon kujutab endast pagulaste kaitse alase rahvusvahelise õiguskorra nurgakivi ning et pagulasseisundi andmise tingimusi ja selle seisundi sisu käsitlevad direktiivi sätted on vastu võetud selleks, et aidata liikmesriikide pädevatel asutustel ühistele mõistetele ja kriteeriumidele tuginedes konventsiooni kohaldada (kohtuotsus, 2.12.2014, A jt, C-148/13–C-150/13, EU:C:2014:2406, punkt 45).

42 Direktiivi 2004/83 sätete tõlgendamisel tuleb seega silmas pidada direktiivi üldist ülesehitust ja eesmärki ning järgida Genfi konventsiooni ja teisi ELTL artikli 78 lõikes 1 viidatud asjakohaseid lepinguid (kohtuotsused, 9.11.2010, B ja D, C-57/09 ja C-101/09, EU:C:2010:661, punkt 78, ning 2.12.2014, A jt, C-148/13–C-150/13, EU:C:2014:2406, punkt 46).

43 Sellega seoses vastab direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punkt c sisuliselt Genfi konventsiooni artikli 1 jaotise F punktile c, milles on ette nähtud, et konventsiooni sätteid ei kohaldata isikutele, kelle puhul on kaalukaid põhjusi arvata, et nad on süüdi ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevate tegude toimepanemises.

44 Direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punktis c on täpsemalt viidatud tegudele, mis on vastuolus „ÜRO põhikirja preambulis ning artiklites 1 ja 2 sätestatud [ÜRO] eesmärkide ja põhimõtetega“.

45 Nagu on märgitud direktiivi 2004/83 põhjenduses 22, on ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevad teod, mida on silmas peetud direktiivi artikli 12 lõike 2 punktis c, muu hulgas täpsustatud „ÜRO terrorismi vastu võitlemise meetmeid käsitlevates[…] resolutsioonides[…], milles deklareeritakse, et „terroristlikud aktid, meetodid ja tavad on vastuolus [ÜRO] eesmärkide ja põhimõtetega“ ning et „terroristlike aktide teadlik rahastamine, kavandamine ja õhutamine on samuti vastuolus [ÜRO] eesmärkide ja põhimõtetega““.

46 Nende resolutsioonide hulka kuulub julgeolekunõukogu resolutsioon 1377 (2001), millest ilmneb, et ÜRO põhikirjas esitatud eesmärkide ja põhimõtetega on vastuolus mitte ainult „rahvusvahelised terroriaktid“, vaid ka „rahvusvaheliste terroriaktide rahastamine, kavandamine ja ettevalmistamine ja mis tahes muus vormis abi nendele“.

47 Lisaks on julgeolekunõukogu resolutsioonist 1624 (2005) võimalik tuletada, et ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevad teod ei piirdu „terroristlike aktide, meetodite ja tavadega“. Selles resolutsioonis kutsub julgeolekunõukogu riike üles vastavalt rahvusvahelisest õigusest tulenevatele kohustustele terrorismi vastu võitlemiseks jätma varjupaigast ilma ja andma kohtu alla „igaü[he], kes toetab terroriaktide rahastamist, korraldamist, ettevalmistamist või toimepanemist, aitab nendele kaasa, osaleb nendes või püüab nendes osaleda või varjab nende toimepanijaid“. Lisaks on selle resolutsiooni punkti 1 alapunktis c riike üles kutsutud keelduma varjupaiga andmisest igaühele, kelle kohta on usutavat ja asjakohast teavet, mille kohaselt on kaalukaid põhjusi arvata, et ta on süüdi terroriakti või -aktide õhutamises.

48 Sellest tuleneb, et Genfi konventsiooni artikli 1 jaotise F punktis c ja direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punktis c esinevat mõistet „ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevad teod“ ei või tõlgendada nii, et see piirdub niisuguste terroriaktide toimepanemisega, mida on nimetatud julgeolekunõukogu resolutsioonides (edaspidi „terroriaktid“).

49 Seda enam ei või seda mõistet vastupidi M. Lounani väidetule tõlgendada nii, et see kehtib üksnes raamotsuse 2002/475 artikli 1 lõikes 1 nimetatud terrorikuritegude suhtes, ega seega ka nii, et see nõuab, et isikule oleks niisuguse kuriteo eest kriminaalkorras karistus mõistetud.

50 Sellega seoses tuleb märkida, et nagu nähtub raamotsuse 2002/475 põhjendusest 6, on selle raamotsuse eesmärk ühtlustada kõikides liikmesriikides terroriaktide, sealhulgas terrorirühmitusi hõlmavate terroriaktide määratlus.

51 Nagu Euroopa Komisjon märkis, on raamotsuses 2002/475 sel eesmärgil loetletud erinevad teod, mis võivad kuuluda terrorismi üldmõiste alla, ja need on liigitatud nelja süütegude kategooriasse, milleks on „terrorikuriteod“ (artikkel 1), „terrorirühmitusega seotud õigusrikkumised“ (artikkel 2), „terroristliku tegevusega seotud õigusrikkumised“ (artikkel 3) ja lõpuks teatud süütegude toimepanemisele kihutamine ja kaasaaitamine ning nende toimepanemise katse (artikkel 4).

52 Kui liidu seadusandja oleks kavatsenud direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punkti c kohaldamisala kitsendada ning piirata mõiste „ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevad teod“ üksnes raamotsuse 2002/475 artikli 1 lõikes 1 loetletud süütegudega, oleks ta saanud seda raskusteta teha nende süütegude sõnaselge nimetamise või raamotsusele viitamise teel.

53 Direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punktis c ei ole aga viidatud ei raamotsusele 2002/475, kuigi artikli 12 lõike 2 punkti c koostamise ajal see juba kehtis, ega ühelegi muule Euroopa Liidu õigusaktile, mis on vastu võetud terrorismivastase võitluse kontekstis.

54 Järelikult tuleb esimesele küsimusele vastata, et direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punkti c tuleb tõlgendada nii, et selles ette nähtud pagulasseisundi tunnustamata jätmise aluse esinemisest lähtumiseks ei ole vaja, et rahvusvahelise kaitse taotleja oleks süüdi mõistetud mõnes raamotsuse 2002/475 artikli 1 lõikes 1 ette nähtud terrorikuriteos.

Teine ja kolmas küsimus

Vastuvõetavus

55 Üldvolinik ja Belgia valitsus väidavad, et kolmas küsimus eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnastuses on vastuvõetamatu esiteks seetõttu, et selles ei ole piisavalt välja toodud põhjusi, miks see kohus leiab, et vastus sellele küsimusele on põhikohtuasja lahendamiseks vajalik, ning teiseks seetõttu, et vastus sellele küsimusele on kohtuasja lahendamise seisukohast täiesti tarbetu. Käesolevas asjas on M. Lounani nimelt süüdi mõistetud mitte ainult muudetud karistusseadustiku artikli 140 alusel terroristliku organisatsiooni juhtliikmena, vaid ka Belgia õiguse kohaselt kuritegudeks kvalifitseeritud muudes tegudes, mis on toime pandud terroristliku kavatsusega.

56 Sellega seoses tuleb märkida, et eeldatakse, et liidu õiguse tõlgendamise küsimused, mis liikmesriigi kohus on esitanud õiguslikus ja faktilises raamistikus, mille ta on määratlenud omal vastutusel ja mille paikapidavust Euroopa Kohus ei pea kontrollima, on asjakohased. Euroopa Kohus võib liikmesriigi kohtu esitatud eelotsusetaotlusele jätta vastamata üksnes juhul, kui on ilmne, et taotletaval liidu õiguse tõlgendamisel puudub igasugune seos põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikke faktilisi või õiguslikke asjaolusid, et anda tarvilik vastus talle esitatud küsimustele (kohtuotsused, 14.4.2016, Polkomtel, C-397/14, EU:C:2016:256, punkt 37; 6.9.2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, punkt 20, ning 13.10.2016, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej ja Petrotel, C-231/15, EU:C:2016:769, punkt 16).

57 Käesolevas kohtuasjas see aga nii ei ole.

58 Siinkohal tuleb märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohus esitas oma teise ja kolmanda küsimuse seoses kassatsioonkaebusega 12. veebruari 2013. aasta kohtuotsuse peale, milles Conseil du contentieux des étrangers (välismaalastega seonduvaid asju lahendav halduskohus) leidis, et põhikohtuasja vastustajale konkreetselt süüks pandavad teod ei ole sellise raskusastmega, mis võimaldaks need kvalifitseerida „ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevateks tegudeks“ direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punkti c tähenduses. Selles kohtuotsuses leiti nimelt, et Tribunal correctionnel de Bruxelles'i (Brüsseli kriminaalkohus) poolt M. Lounani süüdimõistmine terrorirühmituse tegevuses osalemises – isegi selle rühmituse juhtliikmena –, ilma et talle oleks süüks

pandud terrorikuritegusid kui selliseid, ei ole piisav, et asuda seisukohale, et asjassepuutuva isiku puhul on kaalukaid põhjusi arvata, et ta on toime pannud ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevaid tegusid.

59 Selles kontekstis palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas tegusid, mille toimepanemises M. Lounani süüdi mõisteti, võib iseenesest pidada direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punkti c tähenduses ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevaks ning kui vastus on eitav, siis kas M. Lounani süüdimõistmisest terrorirühmituse juhtliikmena piisab tõendamiseks, et on kaalukaid põhjusi arvata, et ta on õhutanud ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevaid tegusid või on nendes direktiivi artikli 12 lõike 3 tähenduses muul viisil osalenud.

60 Eelotsusetaotlusest ilmneb seega selgelt, et eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib välja selgitada, millises ulatuses võib terrorirühmituse tegevuses osalemine, milles M. Lounani süüdi mõisteti, õigustada direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punktis c ette nähtud pagulasseisundi tunnustamata jätmise aluse kohaldamist, ning küsib selles kontekstis, kas rühmituse tegevuses juhtliikmena osalemise eest süüdimõistmine võib anda alust pagulasseisundi tunnustamata jätmiseks vastavalt direktiivi artikli 12 lõike 2 punktile c koostoimes artikli 12 lõikega 3.

61 Kolmas küsimus on järelikult vastuvõetav.

Sisulised küsimused

62 Teise ja kolmanda küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punkti c ja artikli 12 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et terrorirühmituse tegevuses osalemises seisnevad teod, nagu need, milles põhikohtuasja vastustaja süüdi mõisteti, võivad kuuluda nendes sätetes ette nähtud pagulasseisundi tunnustamata jätmise aluse kohaldamisalasse, kuigi asjassepuutuv isik ei ole terroriakti toime pannud, üritanud toime panna ega ähvardanud toime panna.

63 Mis puudutab tegusid, mille eest M. Lounani kriminaalkorras süüdi mõisteti, siis ilmneb eelotsusetaotlusest, et süüdimõistmine põhineb eelkõige muudetud karistusseadustiku artiklil 140, millega võeti Belgia õigusse üle raamotsuse 2002/475 artikkel 2, milles on määratletud terrorirühmitusega seotud õigusrikkumised ja mille lõike 2 punktis b on nimetatud terrorirühmituse tegevuses osalemist.

64 Täpsemalt märkis Tribunal correctionnel de Bruxelles (Brüsseli kriminaalkohus) M. Lounani selles süüteos süüdimõistmisel oma 16. veebruari 2006. aasta otsuses, et asjaomane isik osales juhtliikmena GICM Belgia allüksuse tegevuses, toetades rühmitust logistiliselt eelkõige materiaalsete või teadmistepõhiste teenuste abil, võltsides passe ja andes neid pettuse eesmärgil edasi ning osaledes aktiivselt vabatahtlike Iraaki saatmise võrgustiku korraldamises.

65 Seega ei tuvastatud, et M. Lounani oleks terroriakte isiklikult toime pannud või et ta oleks selliste aktide toimepanemist õhutanud või nende toimepanemises osalenud.

66 Nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 48 märgitud, nähtub julgeolekunõukogu asjakohastest resolutsioonidest siiski, et mõiste „ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevad teod“ ei ole piiratud terroriaktidega.

67 Täpsemalt tuleb märkida, et resolutsioonis 2178 (2014) deklareeris julgeolekunõukogu, et ta on „sügavalt mures kohutava ja suureneva ohu tõttu, mille tekitavad välismaised terroristlikud võitlejad, see tähendab isikud, kes reisivad oma elukoha- või kodakondsusriigist teise riiki eesmärgiga terroriakte

toime panna, kavandada või ette valmistada“, ning väljendas oma muret seoses terroriüksuste korraldatud võrgustikega, mis võimaldavad neil tagada kõikvõimalike kodakondsustega võitlejate ja neile vajalike ressursside liikumise ühest riigist teise.

68 Selle nähtuse vastu rakendatavate meetmete hulgas peavad riigid ennetama ja tõkestama selliste isikute värbamist, organiseerimist, vedamist ja varustamist, kes reisivad oma elukoha- või kodakondsusriigist teise riiki eelkõige eesmärgiga toime panna, kavandada või ette valmistada terroriakte.

69 Sellest järeldub, et direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punktis c ette nähtud pagulasseisundi tunnustamata jätmise aluse kohaldamine ei saa piirduda terroriaktide tegelike toimepanijatega, vaid see võib hõlmata ka isikuid, kes tegelevad selliste isikute värbamise, organiseerimise, vedamise või varustamisega, kes reisivad oma elukoha- või kodakondsusriigist teise riiki eesmärgiga toime panna, kavandada või ette valmistada terroriakte.

70 Pealegi ilmneb direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punktist c koostoimes artikli 12 lõikega 3, et esimesena nimetatud sättes ette nähtud pagulasseisundi tunnustamata jätmise alus on kohaldatav ka isikutele, kelle puhul on kaalukaid põhjusi arvata, et nad on õhutanud ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevaid tegusid või on nendes muul viisil osalenud. Arvestades käesoleva kohtuotsuse punktides 48 ja 66 märgitut, ei nõua nende sätete koostoimes kohaldamine, et rahvusvahelise kaitse taotleja peab olema õhutanud terroriakti toimepanemist või selle toimepanemises muul viisil osalenud.

71 Sellega seoses märgib komisjon õigesti, et terrorirühmituse tegevuses osalemine võib hõlmata laia valikut erineva raskusastmega tegusid.

72 Neil asjaoludel võib asjaomase liikmesriigi pädev asutus direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punkti c kohaldada alles pärast seda, kui ta on igal üksikjuhul hinnanud talle teadaolevaid konkreetseid asjaolusid, et teha kindlaks, kas on kaalukaid põhjusi arvata, et asjassepuutuva isiku – kes muidu vastab pagulasseisundi saamise kriteeriumidele – toime pandud teod kuuluvad pagulasseisundi tunnustamata jätmise aluse kohaldamisalasse (vt selle kohta kohtuotsus, 9.11.2010, B ja D, C-57/09 ja C-101/09, EU:C:2010:661, punktid 87 ja 94).

73 Mis puudutab küsimust, kas niisugused teod, mis M. Lounani puhul tuvastati, võivad kuuluda direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punkti c tähenduses ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevate tegude hulka või olla käsitatavad direktiivi artikli 12 lõike 3 tähenduses selliste tegude õhutamise või nendes muul viisil osalemisena, siis on rahvusvahelise kaitse taotluse lõplik hindamine pädevate siseriiklike ametiasutuste ülesanne, mille täitmist kontrollib liikmesriigi kohus.

74 Arvessevõtmisele kuuluva teabena tuleb esile tuua, et eelotsusetaotluses on märgitud, et M. Lounani oli juhtliige rahvusvahelise ulatusega terrorirühmituses, mis kanti 10. oktoobril 2002 ÜRO loetellu, milles on nimetatud teatud isikud ja üksused, kelle suhtes kohaldatakse sanktsioone, ja mis on jäänud ka hiljem ajakohastatud loetellu. Rühmituse tegevuse logistilises toetamises seisnev M. Lounani tegevus on rahvusvahelise ulatusega, kuivõrd ta osales passide võltsimises ja aitas vabatahtlikke, kes soovisid Iraaki minna.

75 Niisugused teod võivad õigustada pagulasseisundi tunnustamata jätmist.

76 Sellega seoses tuleb märkida, et nagu käesoleva kohtuotsuse punktides 12, 13 ja 67–69 on rõhutatud, on julgeolekunõukogu resolutsioonides, täpsemalt resolutsiooni 2178 (2014) punktis 5 ja punkti 6 alapunktis c tegude hulgas, mille vastu riigid peavad rahvusvahelise terrorismiga võitlemisel võitlema, nimetatud selliste isikute reiside tahtlikku korraldamist, kes lähevad oma elukoha- või kodakondsusriigist teise riiki eesmärgiga toime panna, kavandada või ette valmistada terroriakte.

77 Järelikult, isegi kui pidada tõendatuks asjaolu, et rühmitus, mille juhtliige M. Lounani oli, ei pannud toime terroriakte või et Iraaki minna soovinud vabatahtlikud, keda rühmitus aitas, ei pannud selliseid akte toime, ei saa see siiski välistada, et M. Lounani tegusid võib pidada ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevaks. Pidades silmas käesoleva kohtuotsuse punktides 41–54 ja 66–70 märgitut, kehtib sama eelotsusetaotluse esitanud kohtu kolmandas küsimuses mainitud asjaolu suhtes, et M. Lounani ei ole raamotsuse 2002/475 artikli 1 lõike 1 tähenduses terrorikuritegu toime pannud, üritanud toime panna ega ähvardanud toime panna. Samadel põhjustel ei nõua direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 3 kohaldamine, et oleks tõendatud, et M. Lounani õhutas sellise süüteo toimepanemist või osales selles muul viisil.

78 Asjaolul, et liikmesriigi kohtud mõistsid M. Lounani süüdi terrorirühmituse tegevuses osalemises ja et süüdimõistev kohtuotsus jõustus, on lisaks eriline tähtsus individuaalsel hindamisel, mille pädev asutus peab läbi viima.

79 Kõiki eespool toodud kaalutlusi silmas pidades tuleb teisele ja kolmandale küsimusele vastata, et direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punkti c ja artikli 12 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et terrorirühmituse tegevuses osalemises seisnevad teod nagu need, milles põhikohtuasja vastustaja süüdi mõisteti, võivad õigustada pagulasseisundi tunnustamata jätmist, isegi kui ei ole tõendatud, et asjassepuutuv isik on terroriakti toime pannud, üritanud toime panna või ähvardanud toime panna. Nende asjaolude individuaalsel hindamisel, mis võimaldavad kindlaks teha, kas on kaalukaid põhjusi arvata, et isik on toime pannud ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevaid tegusid, on selliseid tegusid õhutanud või nende toimepanemises muul viisil osalenud, on asjaolul, et liikmesriigi kohtud on selle isiku süüdi mõistnud terrorirühmituse tegevuses osalemises, eriline tähtsus, samamoodi nagu tuvastatud faktil, et isik oli selle rühmituse juhtliige, ilma et oleks vaja tõendada, et isik ise õhutas terroriakti või osales selle toimepanemises muul viisil.

Neljas ja viies küsimus

80 Arvestades esimesele kolmele küsimusele antud vastust, ei ole vaja neljandale ja viiendale küsimusele vastata.

Kohtukulud

81 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **Nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/83/EÜ miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada pagulase või muul põhjusel rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatus, ja antava kaitse sisu kohta artikli 12 lõike 2 punkti c tuleb tõlgendada nii, et selles ette nähtud pagulasseisundi tunnustamata jätmise aluse esinemisest lähtumiseks ei ole vaja, et rahvusvahelise kaitse taotleja oleks süüdi mõistetud mõnes nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta artikli 1 lõikes 1 ette nähtud terrorikuriteos.**

2. **Direktiivi 2004/83 artikli 12 lõike 2 punkti c ja artikli 12 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et terrorirühmituse tegevuses osalemises seisnevad teod nagu need, milles põhikohtuasja vastustaja süüdi mõisteti, võivad õigustada pagulasseisundi tunnustamata jätmist, isegi kui ei ole tõendatud, et asjassepuutuv isik on toime pannud, üritanud toime panna või ähvardanud toime panna sellise terroriakti, mida on nimetatud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonides. Nende asjaolude individuaalsel hindamisel, mis võimaldavad kindlaks teha, kas on kaalukaid**

põhjusi arvata, et isik on toime pannud ÜRO eesmärkide ja põhimõtetega vastuolus olevaid tegusid, on selliseid tegusid õhutanud või nende toimepanemises muul viisil osalenud, on asjaolul, et liikmesriigi kohtud on selle isiku süüdi mõistnud terrorirühmituse tegevuses osalemises, eriline tähtsus, samamoodi nagu tuvastatud faktil, et isik oli selle rühmituse juhtliige, ilma et oleks vaja tõendada, et isik ise õhutas terroriakti või osales selle toimepanemises muul viisil.

Allkirjad